

Notat vedr. Furesø Kommunes opbakning til etablering af en ny fuld læreruddannelse i Hillerød

Furesø Kommune har sammen med hhv. Allerød, Frederikssund, Fredensborg, Gribskov og Rudersdal Kommune modtaget en invitation fra Hillerød Kommune og Halsnæs Kommune om at understøtte arbejdet i at etablere en ny fuld læreruddannelse i Hillerød, som skal udbydes af Københavns Professionshøjskole.

Lærermangel er en udfordring i hele landet, men Nordsjælland er det område i Danmark, der har den største andel af lærersuddannede undervisere. Læreruddannelsen udbydes for nu i Region Hovedstaden i København på Campus Carlsberg og Campus Frederiksberg af Københavns Professionshøjskole. Hillerød Kommune og Halsnæs Kommune har henvendt sig til Københavns Professionshøjskole for at afdække muligheden om at etablere en fuld læreruddannelse i Hillerød. Københavns Professionshøjskole er positivt indstillet overfor tiltaget, men har oplyst, at det kræver en prækvalificering før de kan udbyde uddannelsen i Nordsjælland. Københavns Professionshøjskole vil derfor byde ind på prækvalificeringen af læreruddannelsen i marts 2022.

Som en del af prækvalificeringen er det afgørende, at Københavns Professionshøjskole kan dokumentere, at rekrutteringspotentialet er stort nok til en fuld læreruddannelse i Hillerød. Det betyder, at det ikke er nok blot at flytte de nuværende studerende fra Campus Carlsberg til Hillerød, men at der skal være tale om en egentlig udvidelse af antallet af lærerstuderende. Københavns Professionshøjskole vurderer, at antallet af studerende fra de nordsjællandske kommuner udgør ca. 3 % af en årgang, svarende til 155-200 studerende. Ved at øge andelen til 4 % vil det være muligt at kunne oprette en

Notat

læreruddannelse i Hillerød. Ifølge data fra Københavns Professionshøjskole udgør den øgede andel af studerende ca. 60 studerende for hele Nordsjælland.

Det nuværende billede i Furesø Kommune

Furesø Kommune har i forvejen et samarbejde med Københavns Professionshøjskole i København i forhold til de ordinære praktikforløb, og kommunen har også indgået et udvidet samarbejde om et praksisfagligt samarbejde, som beskrevet i fagpakkerne (se appendix 1). Fem af kommunens otte skoler indgår i dette samarbejde. Ultimo 2020 underskrev Furesø Kommune et intentionsnotat med læreruddannelsen på Københavns Professionshøjskole, hvori intentionerne for at udvide samarbejdet med læreruddannelsen i København yderligere er beskrevet. Intentionsnotatet er vedlagt som bilag (se også appendix 2).

Københavns Professionshøjskole har de seneste tre år haft hhv. 16 (2018), 13 (2019) og 14 (2020) lærerstuderende med bopælsadresse i Furesø Kommune¹. I december 2020 havde Furesø Kommune 205 ud af 511 lærere ansat med mellem 0-4 års anciennitet², og kommunen har et fortsat øget fokus på at rekruttere læreruddannede.

Furesø Kommune har de seneste år arbejdet på at tiltrække en eller flere offentlige ungdomsuddannelser til kommunen, som for nuværende ikke har andre ungdomsuddannelses tilbud end det private Marie Kruse Gymnasium og HF. Kommunen ønsker at tilbyde de mere end 1400 unge, der dagligt pendler ud af kommunen for at gå på en ungdomsuddannelse³, et lokalt tilbud. Furesø Kommune anerkender derfor Hillerød Kommunes ønsker om at udbyde lokale uddannelses tilbud, og i et fremtidig samarbejde ser vi derfor også et perspektiv i et tættere samarbejde med en ny læreruddannelse i Hillerød – også med fysisk lokation i Furesø.

¹ Kilde: Dataark fremsendt af Hillerød Kommune

² Kilde: Furesø Kommunes egen data fra Opus

³ Se Furesø Kommune visionsnotat for ungdomsuddannelse her: <https://www.furesoe.dk/media/8850/visionsnotat-projekt-ungdomsuddannelse-2020.pdf>

Furesø Kommunes opbakning til det videre arbejde

Københavns Professionshøjskole har brug for, at de nordsjællandske kommuner indgår i et forpligtende samarbejde om at øge rekrutteringen til læreruddannelsen, og de efterspørger skriftlig opbakning til den videre proces med prækvalificeringen.

Furesø Kommune bakker generelt op om initiativet om at etablere en læreruddannelse i Hillerød. Der er dog også en række af udfordringer, der gør sig gældende. Dels har Furesø Kommune en begrænset volumen af potentielle lærerstuderende at byde ind med på nuværende tidspunkt. Derudover ser Furesø Kommune en udfordring i den nuværende infrastruktur til Hillerød Kommune. Som bekendt har transporttiden mellem bopæl og uddannelse betydning for frafaldet på læreruddannelsen. I den forbindelse vil det være relevant at se på, at der kommer bedre kollektive trafikforbindelser til Hillerød og Furesø Kommune, som kan bidrage til, at Hillerød fremstår attraktivt i forhold til valg af uddannelsessted mm. for studerende fra Furesø og omegn.

Furesø Kommune bakker særligt op om fagpakke 1, 3 og 4 og 5 og vil i det følgende også byde ind med en supplerende fagpakke omkring faget "Teknologiforståelse" på læreruddannelsen. Furesø Kommune har i deres nuværende samarbejde med Københavns Professionshøjskole i København planlagt en innovationsworkshop, hvor tiltag, der minder om de beskrevne fagpakker 3 og 4, skal drøftes. Disse initiativer vil Furesø Kommune også være indstillet på at videreudvikle på i forbindelse med en ny læreruddannelse i Hillerød.

Forslag til fagpakke: Fagpakke 8 "Teknologiforståelse"

På en tidligere folkeskole i Farum etablerede Furesø Kommune i 2017 det såkaldte Fremtidsværksted. Her kommer alle elever fra 6. og 7. årgang i Furesø Kommune i forløb, hvor de arbejder med praksisfaglige og virkelighedsnære problemstillinger, når de skal løse problemstillinger, som det lokale erhvervsliv stiller. Eleverne arbejder her med en række af forskellige værktøjer, materialer og de gør sig også erfaringer med data og kodning.

Notat

I skoleåret 2019/2020 startede Furesø Kommune og Københavns Professionshøjskole et samarbejde om omkring det nye fag "Teknologiforståelse" på læreruddannelsen. En af Fremtidsværkstedets konsulenter afholdt i efteråret 2019 et oplæg for de lærerstuderende om Furesø Kommunes arbejde med teknologiforståelse og makerspacedidaktik i folkeskolen. I foråret fulgte (grundet coronasituationen virtuelle) møder mellem de lærerstuderende, lærerne i Furesø og Fremtidsværkstedet, hvor de lærerstuderende fik sparring på deres eksamen i Teknologiforståelse. Samarbejdet fortsætter i indeværende skoleår under de vilkår, som coronasituationen stiller.

Opsamling

Furesø Kommune bakker op om det videre arbejde i at etablere en læreruddannelse i Hillerød, og vil derudover gerne gå i videre dialog omkring mulighederne for at dele af læreruddannelsen kan afvikles i Furesø Kommune, eksempelvis på Fremtidsværkstedet. Furesø Kommune har dog ikke mulighed for at tage tovhold på konkrete aktiviteter, men ønsker at indgå i en videre dialog om udvikling af en fagpakke omkring teknologiforståelse. I dette udviklingsarbejde vil Furesø Kommune bidrage med de erfaringer, som Furesø Kommune gør sig i deres nuværende samarbejde med læreruddannelsen i København.

Foruden de udfordringer, Furesø Kommune ser i forhold til en meget lille volumen af studerende, kommunen kan bidrage med, og de infrastrukturelle udfordringer, har Furesø Kommune desuden brug for at få en tydeligere afklaring af forpligtigelserne i samarbejdet. I den forbindelse har Furesø Kommune også brug for at få afklaret, hvordan Københavns Professionshøjskole forholder sig til dette arbejde i forhold til det allerede etablerede samarbejde, som Furesø Kommune har med Københavns Professionshøjskole i på Campus Carlsberg og Campus Frederiksberg.

Med ovenstående forbehold ønsker Furesø Kommune fortsat at deltage i arbejdet for en læreruddannelse i Nordsjælland og bidrage til en bredere uddannelsesdækning i Nordsjælland.

Appendix 1: Beskrivelse af fagpakker (beskrevet af Hillerød Kommune)

Der er en række temaer/fagpakker, som kommunerne kan samarbejde om for at øge rekrutteringen og det økonomiske grundlag for at KP kan udbyde læreruddannelsen i Hillerød. Forslag til fagpakker er beskrevet herunder. Der er mulighed for at kombinere fagpakker eller udvikle flere:

Fagpakke 1: Etablering af praksisfagligt samarbejde og mentor ordning

Praksisfagligt samarbejde består i at KP samarbejder med en række praktiskoler, dvs. udvalgte folkeskoler som fungerer som en slags uddannelsesskole. En lærerstuderende bliver tilknyttet en fast uddannelsesskole fra 1. semester. En uddannelsesskole forpligter sig til at påtage sig en særlig opgave i forhold til de studerende. Samtidig skal skolen åbne klasseværelserne for de studerendes aktiviteter/afprøvninger også uden for praktikperioden. Målet er at gøre skolelaboratorier til en integreret del af uddannelsen. Skolelaboratorier betyder, at de studerende får mulighed for at komme ud at iagttage og deltage i alle dele af skolens hverdag fra undervisning til skole-hjem-samarbejde. Erfaringerne med praksissamarbejdet er afprøvet i Helsingør og både studerende og skoler har udtrykt stor tilfredshed med samarbejdet, da det klæder de studerende bedre på til arbejdet som lærer.

Samarbejdet kan endvidere inkludere en skolementorordning. En skolementor er en lærer fra uddannelsesskolen, der knyttes til og stiller sig til rådighed for en fast gruppe af studerende i hele perioden (2 år), er praktikvejleder, deltager i introforløb på uddannelsen, og som evt. også underviser på læreruddannelsen undervejs med særlige oplæg.

Kommunen kan vælge at deltage med en eller flere folkeskoler i

samarbejdet.

Fagpakke 2: Samarbejde med gymnasier og HF

For at søge ind på læreruddannelsen, skal den studerende have en gymnasial eller HF uddannelse. Det betyder, at en stor indgang til øget rekruttering kan gå via gymnasierne samt VUC & HF Nordsjælland. Kommunerne kan understøtte samarbejdet med gymnasierne via de kommunale bestyrelsesposter og fx opfordre gymnasierne til at lave temauger/temadage med fokus på velfærdsuddannelserne, besøg på læreruddannelsen som en slags brobygningsforløb eller få besøg af en lærerstuderende som led i præsentationen af videreuddannelsesmuligheder. På VUC & HF Nordsjælland har man en decideret linje på HF med fokus på velfærdsuddannelserne. Denne tilgang kan bruges som inspiration over for gymnasier med HF uddannelsen, ligesom kommunerne kan indgå i et samarbejde med VUC Nordsjælland om at udbrede viden og kendskab til læreruddannelsen, fx via samarbejde med praktikskolerne i kommunen.

Fagpakke 3: Etablere trainee-meritlæreransættelser

Kommunen har mulighed for at etablere uddannelsesstillinger, hvor man ansætter medarbejdere som uddanner sig til meritlærere som en del af deres ansættelse. Kommunen kan beslutte, at der skal etableres et bestemt antal uddannelsesstillinger til ansættelse af meritlærere under uddannelse og dermed understøtte behovet for øget rekruttering. Kravet for at søge en meritlæreruddannelse er: man skal have afsluttet en kandidat-, bachelor- eller professionsbachelor uddannelse eller være mindst 25 år og have afsluttet en erhvervsrettet uddannelse og har mindst 2 års erhvervserfaring.

Som trainee-meritlærer er man ansat på en skole i typisk 40 procent af en ugentlig arbejdstid. Resten af tiden er man studerende på læreruddannelsen. Uddannelsen tager 3-4 år og er den samme som almindelig meritlæreruddannelse.

Trainee-meritlæreruddannelsen har været udbudt hos VIA University College i Midtjylland siden 2017 og har oplevet en øget søgning til læreruddannelsen⁴. Hvis der er tilstrækkelig interesse fra kommunerne, vil det være muligt at etablere en tilsvarende trainee-meritlæreruddannelse hos KP.

Fagpakke 4: Inductionforløb for nyuddannede lærere

KP har et projekt i støbeskeen, som handler om at udvikle et 1-årigt forløb, hvor nyuddannede lærere i deres første arbejdsår på skolen stadig er koblet til KP, hvor de modtager undervisning og vejledning i udfordringer, som man som nyuddannet støder på.

Fagpakke 5: Didaktikforløb for "4. G'er"

KP har et projekt i støbeskeen, hvis formål er at klæde nyansatte lærervikarer på med et mini-pædagogisk/didaktisk-kursus, inden de starter som lærervikar. Et samarbejde mellem gymnasier, kommuner og KP om et kort crash-kursus kunne give bedre vikarer og måske flere appetit på lærergerningen.

Fagpakke 6: Korte kurser for lærervikarer

Kommunerne kan samarbejde med KP om at etablere korte kurser for eksisterende lærervikarer. Kurserne skal være med til at gøre vikarerne endnu dygtigere, skabe netværk mellem lærervikarerne på tværs af skoler og fag samt øge interessen for at uddanne sig til lærer.

Holbæk Kommune har i samarbejde med Professionshøjskolen Absalon etableret sådanne kurser bestående af 4 hele kursusdage, hvor lærervikarerne bliver uddannet i bl.a. at styrke relationerne til eleverne, klasseledelse, konflikthåndtering mm. Lærervikarerne har været meget positive over for kurset, især tiltaget med at skulle arbejde sammen med andre lærervikarer om opgaver fra deres egen hverdag⁵.

Fagpakke 7: Efteruddannelse af lærer og skoleledere

Kommunerne kan kortlægge behovet for efteruddannelse af nuvæ-

Notat

FURESØ
KOMMUNE

rende lærerstab med henblik på et der i et samarbejde med KP etableres uddannelsesforløb målrettet behovet. Grundet stor synergi mellem pædagog- og læreruddannelsen er der desuden mulighed for at tænke pædagoger fra dagtilbud ind i fælles kompetenceforløb. Endelig er der mulighed for at etablere forløb såsom Diplom i ledelse eller Diplom i skoleledelse som efteruddannelse af skolelederne.

Appendix 2: Furesø Kommunes model for et udvidet samarbejde med Københavns Professionshøjskoles læreruddannelse.

